

Regio.
Situs.

Celi temperies.

Soli fertilitas.

Animalium va-
rietas.

Imperitiae ratio-
vitas.

HISPANIA Nova America Provincia amplissima, ceteris cultior, amcenior ac populis frequentior. Hæc magnis terrarum spatiis disiecta, a Tavaſco, ſive Grialvi flumine Occidentem verſus excurrens, ad S. Michaelis & Culiacanas uſq; terras extenditur. Septentrio finitur Granata nova, aliſq; regionibus Novi Mexicani regni nomine nunc ſignatis. Auſtrale littus Pacifici Maris undis abluitur. Inter Equinoctialem & Cancrī Tropicum pene concluditur, ideoque dierum noctiumque exigua hic discrimina, & perpetuum pene Ver. Menſibus Iunio, Julio, Auguſto atque Septembri aſſidua pluvia, leniumque ventorum ab utroque Mari commodiſſimi flatus, diurnos, æſtivosque calores diſſiciunt ac temperant, quæ vera eſt ratio cur illic ſub Tropico æſtivo commode habitetur, contra Veterum Philoſophorum opinionem. Aerem ergo habet temperatum, quamvis ſub torrida jaceat Zona. Abundat regio ipſa Mineris opulentiſſimis Auri, Argenti, Ferri & Aris: mittit Caſſiam Fiſtulam, & Fructus quosdam, quos Incolæ *Cacao* nominant Amygdalorum inſtar, ex quibus potum valde ab eis expetitum conſciunt. Goſſypio ac omnibus inſuper Frugibus, Fructibusque quos in Europa habemus, affluit: Tritico, Hordeo, omne genus Leguminibus, Oleribus, La&ucis, Braſſicis, Raphanis, Cæpis, Porro, Petroſelino, Rapis, Paſtinacis, Malis inſanis, Beta, Spinachio, Piſis, Fabis, Lenticulis & ſimilibus. Sunt & Mala aurea, Limones, Mala Citria, Perſica, Armeniaca, magna copia. Creſcunt hic etiam Po- ma & Pira, ſed tantum mediocriter, Pruna rara, Ficus magna abundantia. Malorum Cotoneorum mirificus proventus. Mala Granata ſatis multa: Ceraſa hæcenus non admodum feliciter provenere. Vineæ inſuper ſunt ferentes uvas, ſed ex iis Vinum non conſcitur. Oleæ, Saccarum, Mora. Habet præterea multas alias Fruges & Fructus nobis incognitos: imprimis Granum *Majz* dictum Ciceri non abſimile magna copia, ex quo panem conſciunt. Varia item profert Animalia, ut ſunt Oves, Vaccæ, Capræ, Porci, Equi, Afini, Canes, Feles, aliaque Animalia ſimilia: iſtiuſmodi enim omnia in India Occidentali teperiuntur. Item Leones, Tigres, Urſi, Apri, Vulpes, aliaque fera & ſilveſtria Animalia: item Cervi, Lepores, Cuniculi. Præter hæc ſunt & quæ appellant *Sainos*, animalia inſtar exigui Porci, quæ umbilicum in ſpina doſi habent. Eunt turmatim per ſilvas: & alia plurima, quæ brevitatis ſtudio prætereo, Avium non minor eſt varietas, ut ſunt, Anſeres, Anates, Coturnices, Gallinæ quæ noſtras longe ſuperant, & aliæ. Occupata primum fuit ab *Hispanis* hæc regio anno *MDXXVIII* Duce *Ferdinando Cortefio*: cum maxima tamen ſuorum & Incolarum ſtrage: cui remuneratio- nis cauſa dono conceſſa fuit *Tecoanteper* regio novæ *Hispaniæ*, a Carolo V Imp. Regnatum fuerat in urbe *Mexicana* omnino ſub Regibus novem per annos *cxix*, poſt *lxxix* annos quam a *Chichimeicis* Mexicana terra primum occupata fuit. Horum ultimus fuit *Motexuma*, qui in quadam ſeditione fuit interfectus, & cum eo Mexicanorum Regum familia intercidit. Incolitur porro hæc pars ab *Hispanis*, qui multas in ea habent *Colonias*, nempe, *Compoſtellam*, *Colimam*, *Purificationem*, *Guadalajarām*, *Mechoncam*, *Cacatulam*, *Mexico*, & alias

Sunt